

УДК 159.937.53:248.13 (043.2)

Вернидуб О.О.

Національний авіаційний університет, Київ

ОСОБЛИВОСТІ СУБ'ЄКТИВНОЇ КОНЦЕПЦІЇ ЧАСУ ВЛАСНОГО ЖИТТЯ СТУДЕНТІВ З ПОРУШЕННЯМИ БАЗОВИХ ВЗАЄМОДІЙ ЗІ СВІТОМ

Актуальність дослідження часопросторових аспектів життя студентської молоді зумовлена збільшенням серед студентів різноманітних порушень часової організації життя та тенденції до відтермінування дорослості. Ці процеси часто супроводжуються порушеннями смислової регуляції поведінки молоді людини, зокрема базових взаємодій зі світом. В їх основі лежать базові переконання людини, що відображають її уявлення про навколишній світ, у тому числі, світ людських взаємин і власного «Я», що зумовлюють її емоційний стан й поведінку.

До основних категорій базових переконань відносять переконання у доброті, справедливості і контрольованості світу, доброті людей, цінності власного «Я» тощо [3]. Від того, яким людиною (у нашому дослідженні – молода людина, що здобуває освіту) уявляє цей світ, залежить вектор та ступінь її соціальної активності, межі особистісного й духовного розвитку, можливість самореалізації у просторі та часі власного життя. Слід зазначити, що особистість виступає одночасно носієм як природно заданого хронологічного часу, так і суб'єктивно організованого психологічного часу, у межах якого вона формує *суб'єктивну концепцію часу життя* [1; 2]. Її емпіричне вивчення передбачає дослідження того, як людина «бачить» своє минуле, теперішнє й майбутнє, як впливають на зміст часових концептів внутрішньо-особистісні зміни, до числа яких ми відносимо порушення базових взаємодій особистості зі світом.

Для встановлення психологічних особливостей суб'єктивної концепції часу життя студентів із порушеннями базових взаємодій зі світом нами були використані методики: «Шкала базових переконань» Р. Янофф-Бульман, «Опитувальник часової перспективи» Ф. Зімбардо, «Часові децентрації» і «Переживання часу життя» С. Головахи, О. Кроника. Визначено, що студенти із порушеннями базових взаємодій зі світом переживають час життя як слабо організований і неприємний; мають проблеми у прийнятті власного минулого та прогнозуванні майбутнього. Проведене дослідження підтвердило актуальність вивчення проблеми і показало необхідність врахування отриманих у нашому дослідженні результатів у корекційно-розвивальній роботі зі студентами.

Список літератури

1. Ковалев В. И. Особенности личностной организации времени жизни // Гуманистические проблемы психологической теории. – М., 1995.
2. Кублицкене Л. Ю. Организация времени личностью как показатель ее активности // Гуманистические проблемы психологической теории. – М., 1995.
3. Janoff-Bulman R. Assumptive worlds and the stress of traumatic events: Application of schema construct // Social Cognition, 1989.

Науковий керівник: Лупто С.Є., канд. психол. наук, доцент